

POSUDEK MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: oponentský posudek

Autorka práce: Kristina Papoušková

Název práce: *Urban Gardening: motivy a možnosti přetváření veřejného prostoru ve městě*

Vedoucí práce: JUDr. Michal Illner

Oponent: Jakub Grygar, Ph.D.

Navržené hodnocení: velmi dobře

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Kristina Papoušková se ve své magisterské diplomové práci věnuje atraktivnímu fenoménu komunitního zahradničení v městském prostředí. Na příkladu detailní studie pražské komunitní zahrady Kuchyňka (dále jen jako KZ Kuchyňka) realizované jako studie případu, chce autorka ukázat:

1. jak komunitní zahrada funguje;
2. jací jsou členové komunitní zahrady, oč se zajímají a proč se věnují komunitnímu zahradničení;
3. jak KZ Kuchyňka interaguje s okolním prostředím (s. 3).

Autorka tyto hlavní cíle své práce naplňuje, byť spíše na obecnější rovině s tendencí k formálnímu popisu.

Další v práci formulované cíle (s. 3) jsou:

4. nalezení odpovědi na otázku, zda se v případě komunitního zahradničení setkáváme s případem městského sociálního hnutí (autorka přesvědčivě odpovídá, že ano);
5. zda komunitní zahrady mohou plnit jiné funkce, než pouze být zdroj čerstvého ovoce a zeleniny (autorčina odpověď zní ano).

Tyto hlavní i dílčí cíle jsou dále rozpracovány do série výzkumných otázek formulovaných na s. 27-28, přičemž je nutno uvést, že výzkumné otázky spíše rozšiřují cíle práce, než aby je rozvíjely ty cíle, které jsou výše deklarované.

Práce má dobrou, logickou strukturu, která spolu s autorčíným stylem přispívá k dobré čitelnosti textu.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Ano.

3. *Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?*

Autorka empirickou část své práce koncipuje jako studium případu KZ Kuchyňka, která je založena na mediální analýze a hloubkových rozhovorech.

Kristina Papoušková se poměrně obšírně – a nutno říci že přesvědčivě - věnuje diskusi reliability a validity.

Nerozumím pasážím, kde hovoří o kódování ve vazbě na ukotvenou teorii (s. 30, 36), navíc bez potřebné reference na klíčové texty.

Program Atlas.ti (nikoli Atlas!) není statistický program, ale program určený k analýze kvalitativních dat. (!!!)

Bývá dobrým zvykem, aby studie založené na kvalitativním šetření byly anonymizovány. V posuzované práci to až tak nevádí, protože avizované hloubkové rozhovory nejdou příliš hluboko (soudě na základě uvedených citací a jejich následných interpretací), ale to není důvod, proč by toto pravidlo mělo být opomenuto.

4. *Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?*

Práce je přehledná a poměrně dobře argumentovaná. Místy jsou však v práci slabší pasáže, které ne zcela jasně slouží k podpoře autorčiny teze či argumentu (takto např. diskuse koncepce veřejného prostoru ve starověkých Aténách (!) – s. 12. Občas v práci také nalezneme pasáže se silně formulovanou tezí, avšak bez další potřebné podpůrné argumentace – takto např. autorčina poznámka o vztahu komunitních zahrad a neoliberální ekonomiky na s. 15.

5. *Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?*

Ano.

6. *Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?*

Po formální stránce se jedná o standardní, dobře odvedenou a stylisticky kvalitně zvládnutou práci. Občas jsou v práci zavádějící odkazy, takto např. odkaz na Harvey 2012 při jeho parafrázi Lefebvre bez odkazu na původní Lefebvrův text (s. 14).

7. *Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).*

V souvislosti se svým cílem diskutovat, zda komunitní zahradničení představuje projev městského sociálního hnutí, hovoří Kristina Papoušková o potřebě testování hypotézy (s. 4). Eufemisticky řečeno, testovat hypotézu lze v kvalitativním výzkumu jen obtížně.

Autorka dobře vřazuje představení studovaného jevu do sledu obdobných aktivit, které jsou praktikovány ve Spojených státech a Německu. Pokud je tato vazba mezi komunitním zahradničením v Praze a v USA či Německu, resp. jinými evropskými městy reflektována samotnými zahradníky, považují to za šťastný počín, který mimo jiné může poukazovat na to, že

máme skutečně co do činění se sociálním hnutím (Kristině Papouškové tato rovina uniká). Nicméně, tak, jako se z práce nedozvíme nic o možné afinitě komunitních zahradníků k činnostem svých vrstevníků žijících v jiných velkoměstech, nedozvíme se ani o sociální či hodnotové blízkosti nebo distanci ke starším generacím "komunitních zahradníků". Autorka totiž opomíjí zahradničení ve vnitroblocích, které možná mají obdobný charakter, a o němž rozhodně nelze říci, že by bylo fenoménem teprve posledních desetiletí. Cožpak tyto zahrádky ve vnitroblocích nenaplnují autorčinu definici KZ jako zahrady, "na níž se podílí více lidí (...) a které spojuje zájem o sociální a ekologický potenciál místa" (s. 6)? I zde se patrně uplatňuje koncept "do it yourself" (DIY), byť ne pod touto zkratkou, ale spíše jako projev kutilství inspirovaný dávným televizním pořadem Receptář Přemka Podlahy.

8. *Náměty na diskuzi při obhajobě práce.*

- Jaká je sociální skladba městských zahradníků? Jde o obdobnou věkovou skupinu? V jakém kulturním prostředí mají zázemí? Jakého jsou vzdělání a o jakou příjmovou skupinu jde? Jaké hodnoty a normy osoby podílející se na komunitním zahradničení spojuje (jsou-li takové)?
- Můžeme v souvislosti s komunitními zahradami popisovanými v posuzovaném textu hovořit o "novém zahradničení"? Jak nové je tento typ zahradničení?
- Jak jste postupovala při kódování dat? Objasněte vazbu tohoto procesu na ukotvenou teorii.

Celkové hodnocení práce: Posuzovaná práce je kvalitním, po formální i obsahové stránce dobře napsaným textem, který je slabší v metodologických a analytických pasážích. Autorka však nade vší pochybnost ukázala, že se v tématu své práce orientuje a že k němu dokáže přistoupit z obhajitelné sociologické pozice. Práci doporučuji k přijetí k obhajobě a hodnotím ji jako velmi dobrou.

Datum: 8. 6. 2015

Podpis: